

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 2014
Konu : Yazılı soru önergesi

03.11.2014

Sayın Ahmet Kenan TANRIKULU
İzmir Milletvekili

İlgi : 03.11.2014 tarihli ve (7/54524) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Kamu Denetçiliği Kurumuna yapılan başvurulara ilişkin ilgi önergenize ilgili Kurum tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.
Saygılarımla.

Sadık YAKUT

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı (5 sayfa)

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

Sayı : 76452903-610.00-9582
Konu : SORU ÖNERGESİ HK.

20/11/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 05/11/2014 tarihli ve 43452547-120.07-200978 sayılı yazısı.

İlgi yazınız ile İzmir Milletvekili Sayın Ahmet Kenan TANRIKULU'na ait Kurumumuz ile ilgili soru önergesine ilişkin Kurumumuz cevapları ekte gönderilmektedir.
Bilgi ve gereğini arz ederim.

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi

Güvenli Elektronik İmzalı
Aslı ile Aynıdır

...../...../.....
...../...../.....

Adres: Kavaklıdere Mah. Nevzat Tandoğan Caddesi No:4 Çankaya ANKARA
Telefon: (312) 465 22 00 Faks: (312) 465 22 65
E Posta:
Elektronik Ağ: <http://www.ombudsman.gov.tr/>

suzan.sezer@ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Evrak teyidi <http://ebys.ombudsman.gov.tr/sorgu/Sorgula.aspx> adresinden B88B-VHYH-8EP5 kodu ile yapılabilir.

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET KENAN TANRUKULU'NA AİT 2014/1022
SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN OLARAK HAZIRLANAN CEVAP
METNİ**

14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nu temel alan Uygulama Yönetmeliği'nin "Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önceki eylem ve işlemler ile tutum ve davranışlar hakkında şikâyet başvurusu" başlıklı Geçici 1.Maddesinde "(1) Kuruma şikâyet başvurularının kabul edilmeye başlandığı 29/03/2013 tarihinden önceki son altı ay içinde idari başvuru yolları tüketilmiş her türlü eylem ve işlem ile tutum ve davranışlara karşı bu Yönetmelikte yer alan başvuru şartlarının yerine getirilmesi kaydıyla Kuruma şikâyet başvurusu yapılabilir." Hükmü düzenlenmiştir.

Diğer yandan kamu kurum ve kuruluşlarınca resmi işlemlerde vatandaşların hak düşürücü sürelerin başlama tarihinin de olayın öğrenilme tarihi olduğu açıktır, evrensel hukuk prensipleri de bunu gerektirmektedir.

Bu bağlamda;

Soru 1: Bu açık düzenlemelere rağmen olay, tutum ve davranışlardan resmi yazışma aracılığı ile daha sonradan haberdar olan ve 29/03/2013 tarihinden önceki son altı ay içinde idari başvurusu bulunmayan vatandaşların başvurularının Kamu Denetçiliği Kurumu Uzman ve Denetçilerince ilgili Kanuna aykırı yorumlar yapılarak, yetkisiz bir şekilde ilgili Yönetmeliğin de dışına çıkılarak olay 29/03/2013 tarihinin öncesinden önce gerçekleşmiş savı ile "incelenemezlik" kararı verilip ret edildiği doğru mudur?

Cevap 1: 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasında "(4) Kuruma başvuruda bulunulabilmesi için, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda öngörülen idari başvuru yolları ile özel kanunlarda yer alan zorunlu idari başvuru yollarının tüketilmesi gereklidir. İdari başvuru yolları tüketilmeden yapılan başvurular ilgili kuruma gönderilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, idari başvuru yolları tüketilmese dahi başvuruları kabul edebilir." Hükmü yer almaktadır.

Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Geçici Madde 1-"(1) Kuruma şikâyet başvurularının kabul edilmeye başlandığı 29/3/2013 tarihinden önceki son altı ay içinde idari başvuru yolları tüketilmiş her türlü eylem ve işlem ile tutum ve davranışlara karşı bu Yönetmelikte yer alan başvuru şartlarının yerine getirilmesi kaydıyla Kuruma şikâyet başvurusu yapılabilir. Mahallî idareler, bağlı idareleri ve birliklerin hakkındaki şikâyet başvuruları açısından ise 29/3/2014 tarihinden önceki son altı ay içinde idari başvuru yollarının tüketilmiş olması gerekir." Hükmüne amirdir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "Dava açma süresi:" başlıklı 7.maddesi; " 1. Dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştayda ve idare mahkemelerinde altmış ve vergi mahkemelerinde otuz gündür.

2. Bu süreler;

a) İdari uyuşmazlıklarda; yazılı bildirim yapıldığı,

b) Vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarından doğan uyuşmazlıklarda: Tahakkuku tahsile bağlı olan vergilerde tahsilatın; tebliğ yapılan hallerde veya tebliğ yerine geçen işlemlerde tebliğin; tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin; tescile bağlı vergilerde tescilin yapıldığı ve idarenin dava açması gereken konularda ise ilgili merci veya komisyon kararının idareye geldiği;

Tarihi izleyen günden başlar.

3. Adresleri belli olmayanlara özel kanunlarındaki hükümlere göre ilan yoluyla bildirim yapılan hallerde, özel kanununda aksine bir hüküm bulunmadıkça süre, son ilan tarihini izleyen günden itibaren onbeş gün sonra işlemeye başlar.

4. İlanı gereken düzenleyici işlemlerde dava süresi, ilan tarihini izleyen günden itibaren başlar. Ancak bu işlemlerin uygulanması üzerine ilgililer, düzenleyici işlem veya uygulanan işlem yahut her ikisi aleyhine birden dava açabilirler.

Düzenleyici işlemin iptal edilmemiş olması bu düzenlemeye dayalı işlemin iptaline engel olmaz.” Demektedir.

Yine 2577 sayılı Kanununun 11 inci maddesi üst makamlara başvuru, 13 üncü maddesi doğrudan doğruya tam yargı davası açılmasında dava açma süresini düzenlemiştir. Mevzuat bir bütün olarak ele alındığında idarenin eylem tutum ve davranışlarından resmi yazışma ile sonradan haberdar olan kişinin 2577 sayılı Kanun ve 6328 sayılı kanun ve ilgili Yönetmelik çerçevesinde idari başvuru, şikâyet ve dava açma sürelerinin tebliğ tarihinden itibaren başladığı, idari başvurunun özel düzenlemeler hariç dava açma süresi içerisinde yapılacağı, idari başvuru yapılması halinde işlemin kesinleşmediği açıktır.

Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Geçici Madde 1 burada önem arz etmektedir. Zira 29/03/2013 tarihinden geriye dönük 6 aylık süreden önce gerçekleşmiş olan idarenin eylem tutum ve davranışlarına karşı idari başvuru yollarının tüketilmiş olması ve akabinde dava açılmamış olması idarenin eylem tutum ve davranışlarının kesinleşmesi sonucunu doğurmaktadır. Bu nedenle idarenin eylem, tutum ve davranışları kapsamında yapılan başvurular hususunda Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu ve Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre karar verilmiş olup, söz konusu başvurular, şikâyet başvurularının alınmaya başlandığı 29/03/2013 tarihinden geriye dönük 6 aylık süreden önce gerçekleşmiş, ve yine idari başvuru yolları da 29/03/2013 tarihinden geriye dönük 6 aylık süreden daha önce tüketildiğinden incelenemezlik kararları verilmiştir.

Soru 2: Bu şekilde kanun ve yönetmeliğe aykırı davranışlarda bulunan Kamu Denetçiliği Kurumu'nun işlemlerini denetleyecek bir kurum ihdas etmeyi düşünüyor musunuz ?

Cevap 2: Kurumumuzun işlemlerini denetleyecek bir kurum ihdas edilmesi hususu Türkiye Büyük Milleti Meclisi'nin takdirinde olup, Anayasamızın 125.maddesi çerçevesinde Kurumumuzun tüm eylem ve işlemleri yargı denetimine tabidir. Kaldı ki, 6328 sayılı kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrası “(1) Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” demektedir olup, bu hükme göre kurumumuz işlemleri icrai nitelikte değildir.

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 22 nci maddesi “(1) Kurum, her takvim yılı sonunda yürütülen faaliyetleri ve önerileri kapsayan bir rapor hazırlayarak Komisyona sunar. Komisyon, bu raporu ara verme ve tatil dönemleri hariç olmak üzere iki ay içinde görüşüp kendi

kanaat ve görüşlerini de içerecek şekilde özetleyerek Genel Kurula sunulmak üzere hazırladığı raporu Başkanlığa gönderir. Komisyonun raporu Genel Kurulda ivedilikle görüşülür.

(2) Kurumun yıllık raporu, ayrıca Resmî Gazetede yayımlanmak suretiyle kamuoyuna duyurulur.

(3) Kurum; açıklanmasında fayda gördüğü hususları yıllık raporu beklemezsizin her zaman kamuoyuna duyurabilir.” hükmü gereğince Kurumumuz hem Türkiye Büyük Milleti Meclisi’nin hem de kamuoyunun denetimine tabidir.

Ayrıca soru önermeleri yolu ile de Kurumumuz Türkiye Büyük Milleti Meclisi’nin denetimine tabidir.

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 12 nci maddesinde; “(1) Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Başdenetçiye ve denetçilere görevleriyle ilgili olarak emir ve talimat veremez, genelge gönderemez, tavsiye ve telkinde bulunamaz.

(2) Başdenetçi ve denetçiler, görevlerini yerine getirirken tarafsızlık ilkesine uygun davranmak zorundadır.” Hükmü yer almakta olup, yukarıda arz edilen yasama ve yargı ile kamuoyu denetimlerinin dışında ayrı bir denetim mekanizması bu madde hükmü gereğince tarafsızlık ve bağımsızlık ilkelerine aykırı olacaktır.

Soru 3: Kamu Denetçiliği Kurumu’na bu güne kadar kaç müracaat olmuş, bunların kaçında işlem yapılmış, kaçını hangi gerekçeyle geri çevrilmiştir?

Cevap 3: Kurumumuz şikayet başvurularını kabul etmeye başladığı 29/03/2013 tarihinden 20.11.2014 tarihide dahil 12.449 adet müracaat almış olup, başvuru şartlarını taşımayanların dışında kalan tüm başvurular ön inceleme alınmıştır.

Soru 4: Vatandaşların tüm resmi devlet işlemlerini denetlemekle yükümlü kuruma giden vatandaşların bu durum ile bağdaşmayacak şekilde kimlik kartlarının çok düzensiz bir şekilde teslim alınıp verildiği, sorunun iletildiği Yönetim Hizmetleri Birim Sorumlusu “bir dilekçe yazarak bizi şikayet edecek başka kurum bulup oraya bildirin” önerisini doğru buluyor musunuz?

Cevap 4: Sözkonusu olay münferit bir olay olup, kimliği yanlış veren Özel Güvenlik Görevlisi hakkında tutanak düzenlenerek gerekli uyarıda bulunulmuştur. Soru önerisinde belirtildiği şekilde bir öneride bulunulması doğru olmadığı gibi, Yönetim Hizmetleri Birim Sorumlusu tarafından da bahsedildiği şekilde bir öneri yapılmamıştır.

Soru 5: Kamu Denetçiliği Kurumu’nun hizmetlerinde bugüne kadar tespit edilen eksiklikler neler olup, bu eksiklikler için hangi düzenlemeler yapılmıştır?

Cevap 5: Kurumumuz 29/06/2012 tarihli ve 28338 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6328 sayılı Kanun ile kurulmuştur. 29.03.2013 tarihinde şikayet başvurularını kabul etmeye başlayarak faaliyete geçmiştir.

Kurumumuzun çok genç bir Kurum olması itibarı ile mevzuat, personel ve hizmet binası hususlarında sıkıntılar yaşanmış olmasına rağmen bu sıkıntılar kısa süre içerisinde giderilmiştir. Personel sıkıntısı naklen atamalar ve yapılan uzman yardımcılığı sınavı ile giderilmiş, yeni hizmet binasına taşınmıştır. Bu kısa süre içerisinde Kurum mevzuatı olarak, Kamu Denetçiliği Kurumu Disiplin Amirleri Yönetmeliği, Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar hakkında Yönetmelik, Kamu Denetçiliği Kurumu Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği, Kamu Denetçiliği Kurumu

Uzmanlığı Yönetmeliği, Kamu Denetçiliği Kurumu Hizmetiçi Eğitim Yönetmeliği çalışmaları tamamlanmış ve yürürlüğe girmiştir. Ayrıca 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nda yapılacak değişikliklere ilişkin çalışmalar ile Kamu Denetçiliği Kurumu Yurtdışı Eğitim Yönetmeliği çalışmaları devam etmektedir.

Kurumumuzun kamuoyu tarafından yeterli ve doğru tanınabilmesi için oluşturulan kamu spotları yayınlanmıştır. İnternet sitesi kolay anlaşılabilir ve kolay başvuru yapılabilir şekilde düzenlenmiş olup, bu husustaki yenilikler takip edilerek gerekli güncellemeler yapılmaktadır.